

SUMARI

ÍNDIX GENERAL

Normes i criteris en l'onomàstica	15
Normes de transcripció.	17

1

INTRODUCCIÓ

Els precedents de la recerca.	19
Motivació i límits de l'estudi	22
Els precedents historiogràfics	23
Les fonts notariales com a recurs per a la història dels jueus .	28
El context històric	32

2

FONTS I BIBLIOGRAFIA

Abreviatures	37
Bibliografia	38
Fonts publicades	45
Fonts inèdites	46

3

ESTRUCTURA FÍSICA DEL CALL

Introducció	51
Delimitació del call	52
El call major.	53
El call menor	53

Accessos i carrers en el call major	54
Els portals del call	55
Carrers actuals i desapareguts	56
Els edificis de la jueria barcelonina	58
Els edificis públics.	58
Les sinagogues	59
La font.	62
La carnisseria i la peixateria	63
El castell nou	64
Les cases particulars. Residències i obradors	65
Les transaccions sobre immobles	65
La tipologia dels immobles	67
La construcció i les reparacions	68
L'aixovar de la casa	70
La presència jueva fora dels calls.	70
El cementiri	71
Propietats privades i arrendaments particulars	71
Espai físic i ocupació humana	72

4

L'ESTRUCTURA FAMILIAR AL SI DEL
CALL BARCELONÍ

Introducció	75
El pocés matrimonial	77
La contractació del matrimoni. Previsió. Intervenció de fami- liars i professionals	79
Els pactes matrimonials. Les <i>ketubot</i> o escriptures he- braïques	82
Condicions econòmiques dels pactes matrimonials	83
Aportació de la núvia: el dot	84
Aportació econòmica del nuvi	88
Altres aportacions.	89
Condicions no econòmiques	91
Relacions econòmiques entre marit i muller.	91
Relacions afectives i conflictivitat entre les parelles	94
La reiteració del pacte matrimonial	97
La família nuclear	100
La cura dels infants	100
L'educació i la formació professional dels fills	104
Relacions entre parents directes després de l'emancipació del nucli familiar originari: pares i fills, germans	106
La relació amb altres parents: oncles, avis, cosins	112
Els grups de parentiu amplis. Els llinatges	115
Detecció dels grups de parentiu: onomàstica	115

Grups de parentiu i exercici del poder: el domini de les institucions de l'aljama	118
La xarxa de parentiu. Distribució geogràfica dels grups familiars	129

5

ESTRUCTURA SOCIOPROFSSIONAL DEL COL·LECTIU
JUEU DE BARCELONA A LA SEGONA MEITAT
DEL SEGLE XIV

Introducció	137
L'artesanat dins el call de Barcelona	139
Els corallers	140
L'obtenció de la matèria primera	140
Organització del treball del corall	142
Els aprenents de corallers	142
Els contractes laborals dels corallers	146
Les societats	149
Els dauers	150
L'obtenció de la matèria primera	150
Organització del treball entre els dauers	150
Els teixidors de vels	154
L'obtenció de la matèria primera	154
Organització laboral	155
Els aprenents	158
Els contractes laborals	159
Les societats	162
Sastres i juponers	163
Argenters	167
Torners	167
Relligadors de llibres	168
Altres oficis artesanals	169
Els oficis en el sector serveis	170
Els professionals de la medicina	170
Prestigi professional i prestigi polític dels físics i cirurgians	171
L'activitat econòmica particular de físics i cirurgians	174
L'exercici de la professió mèdica entre els jueus barcelonins	176
Les nodrisses	178
Servents i serventes	181
Ensenyants	184
Els manobres	186
Els lleoners	186

L'esfera de circulació. Els mercaders i el desenvolupament del comerç entre els jueus barcelonins	187
Els mercaders en relació al comerç marítim en la comunitat jueva de Barcelona	188
Les importacions i les exportacions. Definició de productes i àrees de comerç	192
Els corredors.	195
El comerç del vi	197
L'origen del producte	197
El procés de transformació del raïm en vi jueu	200
Els compradors de raïm	200

6

ELS JUEUS I EL RECURS AL CRÈDIT

Introducció	203
Els préstecs de jueus a cristians	207
Abast cronològic del préstec de jueus a cristians	210
Abast territorial del préstec jueu	213
Ubicació territorial dels deutors	214
Distribució territorial del deute.	220
Els prestamistes jueus	221
La freqüència del préstec	224
Quantitats implicades en el préstec	227
Posició social i relacions entre prestamistes.	233
Els prestamistes de fora de l'àmbit del <i>territorium</i>	238
Els prestataris: perfil socioprofessional	239
El préstec a nobles i membres de la casa reial	240
El préstec a institucions	242
Implicació econòmica amb els artesans	244
La relació creditícia amb els professionals de l'esfera de circulació: mercaders i canvistes	247
Els prestataris del món rural	250
Altres professions	257
Relacions entre prestamistes i prestataris	258
Aspectes conflictius del préstec	262
Els ostatges	262
Les penyores.	263
Els fiadors	266
Dilacions de pagament (pròrrogues i retencions d'albarans).	267
Les cessions dels deutoris	267
El conflicte obert. Intervenció de mediadors i de les autoritats.	273
Els jueus com a deutors. Els préstecs de cristians a jueus	276

Abast cronològic del préstec de cristians a jueus	278
La distribució geogràfica del préstec de cristians a jueus	279
Els prestamistes cristians	281
Posició socioeconòmica dels prestamistes cristians	282
Nobles i membres de la casa reial	282
Preveres i membres d'ordes monacals	284
Notaris	286
Els canvistes	287
Altres	288
La freqüència i assiduitat en el préstec	290
El volum esmerçat en el préstec de cristians a jueus	292
Els prestataris jueus	298
Deutors col·lectius. Les aljames	299
Els prestataris particulars	303
Relacions entre prestamistes i prestataris	306
Problemàtica entorn al préstec de cristians a jueus	307
Els préstecs entre jueus	310
Abast cronològic del préstec entre jueus	311
Abast territorial del préstec entre jueus	313
Circumstàncies socioprofessionals de les persones implicades en el préstec entre jueus	315
Freqüència i volum del préstec	321
Aspectes conflictius del préstec entre jueus	330
Els ostatges	330
Els empenyoraments	330
Els fiadors	333
Les pròrrogues	334
Les cessions	334
Les ordinacions de procuradors	335
Els arbitris	337

7

CONCLUSIONS

APÈNDIX

Criteris de selecció dels textos	351
Textos	353
Índex onomàstic	431
Agraïments	445